

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

”Informativ och tydlig, men kanske lite torr”

*Utvärdering av några av universitetsbibliotekets
digitala lärresurser*

Lotta Gustafsson och Anna Wolke
Augusti 2014

Innehåll

Inledning	3
Metod	3
Resultat	4
Vetenskaplig artikel	4
OneSearch – vad är det egentligen?	5
OneSearch – att söka artiklar	5
Tips och idéer inför kommande produktioner	6
Sammanfattning	6
Bilaga - Frågeformulär	8

Inledning

UB har under ett par års tid producerat och använt digitala lärresurser. Ett av de första läroobjekten, ”*Vad är en vetenskaplig artikel?*” producerades 2007. Vid början av 2014 uppgick UB:s egna utbud av digitala lärresurser till ett 70-tal produktioner både på engelska och på svenska.

Den totala visningstiden för UB:s filmade digitala lärresurser under 2013 var 329 timmar. Vi har statistik på hur mycket de olika lärresurserna används, men för att kunna utveckla den framtida produktion var vi nyfikna på hur studenterna uppfattar lärresurserna. Vi ville ta del av studenternas uppfattning om innehåll och paketering, undersöka om resurserna fyller sin pedagogiska funktion och se hur studenterna upplever tempo, svårighetsnivå och teknisk kvalitet.

Metod

I maj 2014 bjöd vi in de tretton studenter som ingår i UB:s referensgrupp till ett möte för att få chansen att ta del av deras tankar om några av våra filmer. Något förberedelsearbete av respondenterna inför mötet krävde vi inte. I vår undersökning använde vi oss av fem frågeformulär. Vi fick sammanlagt fem studenter som deltog i undersökningen, två som vi träffade fysiskt samt tre som besvarade frågeformulären via mail. De deltagande studenterna studerar olika utbildningar och har studerat olika länge på universitetet.

Vid vår fysiska träff med respondenterna gick undersökningen till på så vis att vi inledde med en presentation av uppdraget samt att vi gav dem en muntlig definition av begreppet digitala lärresurser och dagens fokus på just filmade lärresurser. Efter introduktionen bad vi dem besvara några frågor om deras tidigare erfarenheter av digitala lärresurser. Därefter vidtog visning av tre korta filmer och direkt efter varje film fick de svara på frågor, bland annat om det övergripande intrycket och vad de tyckte om innehåll, design och teknisk kvalitet. Efter de tre filmerna fick de ett sista frågeformulär där de bland annat hade möjlighet att framföra tips och idéer inför UB:s kommande produktioner. Vi avslutade med en öppen diskussion där de båda respondenterna fick delge oss och varandra sina intryck, reflektioner och tankar kring digitala lärresurser.

Studenterna som deltog via e-post fick en skriftlig presentation av uppdraget och upplägget, länkar till de aktuella filmerna och frågeformulären som bifogade filer.

Resultat

Vi har trots det låga antalet respondenter fått in ett mycket intressant och givande svarsmaterial. Studenterna som deltog har varit generösa med sina åsikter och kommentarer. Vi har fått både ris och ros för våra digitala lärresurser. De har även delgivit oss sina tidigare erfarenheter och tips inför framtiden.

Samtliga respondenter har tidigare varit i kontakt med digitala lärresurser, framför allt i form av filmer och pdf-filer. I några fall handlar det just om UB:s filmer. Upplevelserna av att använda digitala lärresurser är genomgående positiva. ”Det är ett praktiskt arbetssätt i och med att lärare kan stolpa upp material eller instruktioner på ett tydligt sätt”, skriver en av studenterna.

Respondenterna föredrar olika typer av lärresurser. Någon föredrar film, bild och animeringar ”eftersom jag är en som uppfattar budskap bättre via bild än text”. Speciellt filmer som visar ”hur man jobbar i programmet/webbsidan” uppskattas. Någon kan se fördelar med film, bilder och diagram, men betonar att det är ”viktigt att all information som är väsentlig finns i text eftersom jag inte uppfattar lika mycket av tal”. Ytterligare en respondent uttrycker att hon tar till sig text bättre än film ”för att om man tänker på något annat en kort stund så har man tappat bort sig och måste trycka tillbaka filmen och lyssna om”.

De digitala lärresurser som vi använde oss av i undersökningen valdes utifrån deras olika karaktär. *Vetenskaplig artikel* är en powerpointpresentation med speakerröst. *OneSearch – vad är det egentligen?* är en studioinspelning där två personer samtalar kring ämnet. *OneSearch – för att hitta artiklar* är en inspelning av skärmen där en sökning demonstreras och muntligen kommenteras.

Vetenskaplig artikel

Filmen *Vetenskaplig artikel* upplevs av respondenterna som enkel, konkret, rakt på sak och grundläggande, av några som *för* enkel och kortfattad. Två kommentarer lyder ”Jag upplevde filmen som tydlig och klar, men inte speciellt engagerande”, ”Tyckte filmen var sådär (...) Lite mer information vore nice.”

I beskrivningen av design och berättargrepp återfinns ord som ren, enkel, klart och tydlig. Men här levereras också hård kritik: ”Monoton, stillsam och tråkig”, ”Kanske lite torr?!” och ”ett textdokument med en berättarröst”. Ett tips är att istället ”anspela på det intressanta och spännande i vetenskapliga artiklar”.

Tempot upplevdes som långsamt och innehållet som enkelt. För en del är detta positivt: ”lugnt och sansat”, ”förstår” och för andra irriterande: ”för långsamt”, ”riktade sig mer till högstadiel elever”.

Den tekniska kvaliteten, både ljud och bild, får också viss kritik. Filmen upplevs av någon som gammal.

Respondenterna kan tänka sig att rekommendera filmen till någon som är helt ny i den akademiska världen eller till gymnasieelever.

OneSearch – vad är det egentligen?

De övergripande intrycken efter att ha sett filmen är framför allt positiva: ”Informativt!”, ”tillmötesgående sätt”, ”välgjord och genomtänkt”. En respondent lyfter att filmen ger en positiv bild av UB: ”Att man känner det finns verkligen mycket hjälp man kan få hos UB som student”.

Att använda dialog för att få fram budskapet uppfattas mycket olika av respondenterna. ”Onödigt att ha upplägget som ett samtal. Det blir lite skolfilmsaktigt” tycker någon, medan en annan tycker att det är ”Fantastiskt att köra med FAQ”.

Det nya Lnu-introt gillas, liksom att webbsidan visas i bakgrunden och informationsrutorna.

Tempot upplevs som lagom av de flesta. Någon tyckte att svaren på frågorna gick lite snabbt och någon att filmen ”kändes väldigt lång”.

Respondenterna lyfter fram att de har lärt sig nya saker, t ex att lägga in bevakningar, göra referenser och skapa konto.

Samtliga respondenter kan tänka sig att rekommendera filmen till någon annan, även om en av respondenterna skriver att hen hellre skulle ha återberättat informationen själv.

OneSearch – att söka artiklar

Ordet ”informativ” återkommer i respondenternas beskrivning av filmen. En av respondenterna skriver: ”Den fyller sitt syfte. Bra med att se processen och hur man klickar”. Innehållet upplevs som relevant, bra och tydligt: ”Inget överflödigt, svårt eller för enkelt”.

Inga överord används om designen, men den beskrivs som ”samverkande för att bilda en god tydlighet”. En respondent tycker dock att informationsbubblorna är ”fula och tråkiga” och att den gröna färgen bör skippas. Hen föreslår inspelning med programvara som visar varje klick istället för användning av gröna pilar.

Flera uttrycker att de lärde sig nya saker genom att se filmen, t ex att skapa referenser och söka med citattecken. Tempot upplevs också i denna produktion som

långsamt av någon av respondenterna. Ljudkvaliteten får viss kritik, men några tycker att det fungerar bra.

Alla kan tänka sig att rekommendera filmen till andra och tre av respondenterna skriver ”Absolut!”. ”Detta är en typ av tillfälle som verkligen tjänar på att ha en informationsfilm; när allt ska ske i flera steg”, skriver en av respondenterna. En annan menar att detta är ”en otroligt bra hjälp vid förstagångssökande!”.

Tips och idéer inför kommande produktioner

När det gäller framtida innehåll i digitala lärresurser föreslås studieteknik och akademiskt skrivande, tjänster som UB tillhandahåller, databassökningar, film med aktiv forskare vid universitetet som berättar om vad en vetenskaplig artikel är och interaktiv karta över hur man hittar i biblioteket.

En uppmaning är att film bör användas vid instruktioner ”då är det lämpligt”. Otåligheten och tidsbristen hos studenterna lyfts i diskussionen. En film stängs snabbt av om den inte direkt uppfattas som värdefull. Ett förslag är att filmerna ska tidkodas, ”innehållet anges och vid vilken tid i filmen”.

En respondent föreslår att text och film ska kombineras, så att olika lärstilar kan tillfredställas samtidigt: ”Tydligheten i att det finns text om du missade ngt på film eller tvärtom är värdefullt”. Ett annat råd är: ”Håll det enkelt. Studenter är nog ute efter direkt information”.

Sammanfattning

Fem studenter vid Linnéuniversitetet har svarat på frågor om sin användning och uppfattning om digitala lärresurser och sedan mer specifikt gett sin bild av tre olika filmer från UB. Även i denna lilla grupp finns olika lärstilar representerade, några föredrar film och några text. Generellt har respondenterna positiva erfarenheter av tidigare användning av digitala lärresurser.

Synpunkterna om filmerna som framförs av respondenterna går ibland isär, men om vi generaliserar något kan några sammanfattande tendenser utläsas. UB:s vanligaste produktioner utgörs av filmad powerpointpresentation med tal till, i utvärderingen representerad av filmen *Vetenskaplig artikel* och instruerande skärminspelningar, även dessa med tal till, representerad av filmen *OneSearch – att söka artiklar*. Dessa båda filmer uppfattas av respondenterna huvudsakligen som tydliga, informativa och enkla. *Vetenskaplig artikel* beskrivs dock också som ganska tråkig, inte särskilt engagerande, långsam och för enkel. Instruktionsfilmen *OneSearch – att söka artiklar* möts av större uppskattning och flera uttrycker att film som medium passar bra för instruktioner om hur t ex databaser och program kan användas. *OneSearch – vad är det egentligen?* är en mer resurskrävande produktion som tagit längre tid att göra. Detta märks också i kommentarerna från respondenterna, som beskriver filmen

som välgjord och använder uttryck som ”Rakt igenom proffsigt”. Åsikterna går dock isär när det gäller att använda dialog för att få fram budskapet.

Några konkreta tips som framförs inför kommande produktioner är tydliga innehållsförteckningar, tidskodade filmer och att använda text och bild parallellt. Respondenterna uttrycker en genomgående positiv attityd till filmer, framför allt när det gäller moment som innebär steg-för-steg instruktioner för att förklara till exempel tillvägagångssättet i en sökning.

Bilaga - Frågeformulär

Inledande frågor

Har du använt digitala lärresurser/ korta informationsfilmer någon gång i din utbildning?

Om ja, i vilket/vilka sammanhang?

Om ja, hur upplevde du det?

Frågor som besvarades efter varje film

Vilket är ditt övergripande/spontana intryck efter att ha sett filmen?

Vad tycker du om produktionens design? Berättargreppet?

Vad tycker du om produktionens innehåll? Något som var överflödigt? Något som var svårt att förstå eller för enkelt?

Lärde du dig något nytt? Vad i så fall?

Vad tycker du om tempot i produktionen?

Synpunkter på den tekniska kvaliteten (ljud, bild)?

Kan du tänka dig att rekommendera filmen till någon annan?

Avslutande frågor

Vilken typ av digitala lärresurser föredrar du (film, ljud, bild, text, animering, diagram mm)?

Har du tips och idéer för UB:s kommande produktioner?

Något annat du vill framföra?